

8. FSC les¹⁴

(Forest Stewardship Council = Rada lesní správy)

Cíl: Studenti znají princip trvale udržitelného lesního hospodaření FSC, umí rozeznat rozdíl mezi běžným hospodařením a FSC, rozvíjí argumentační schopnosti, volí šetrné spotřebitelské chování.

Čas: 60 min

ÚVODNÍ AKTIVITA: MINISÉRIE MYSLI NA LESY

Pomůcky: PC, dataprojektor, plátno, psací potřeby, sešity/papír, text 10 zelených pravidel FSC + logo FSC

Postup: Studenti se seznámí na základě videí Mysli na lesy s konceptem trvale udržitelného hospodaření v lesích. Zpěvák Tomáš Klus vede rozhovory s lesníky hospodařící tímto způsobem nebo s výrobcí, kteří vyrábějí výrobky ze dřeva s logem FSC. Videá jsou čtyři (každé s délkou cca 10 min.). Pedagog si může vybrat, který díl zvolí. Studenti si dělají poznámky a zkusí vytvořit a sepsat pravidla FSC.

<https://myslinalesy.cz/mysli-na-lesy-s-tomasem-klussem-fsc-cr-predstavuje-prvni-dil-noveho-serialu-o-lesich-klimaticke-zmene-a-odpovedne-spotrebe-dreva/>

Pedagog/pedagožka má k dispozici texty viz. **Přílohy FSC Les**, můžou si výsledky porovnat, doplnit. Jedná se o úvodní aktivitu a není nutné dát dohromady všechny charakteristiky.

NAVAZUJÍCÍ AKTIVITA: FSC STAVEBNICE

Čas: cca. 45 min

Pomůcky: kartičky FSC STAVEBNICE s řešením pro pedagoga (2 sady/barevně odlišené), KARTY OCHRANA PŘÍRODY V FSC LESE (nápopověď), prostředí: třída/les

Postup: Aktivita je realizována ve třídě nebo venku přímo v lese. Kartičky se nastřihají, umístí podle prostředí na různá místa ve třídě nebo ke stromům a keřům v lese. Studenti pracují ve dvou skupinách. Úkolem studentů je vyhledat kartičky odpovídající pravidlům FSC, které musí hajný nebo majitel v FSC lese dodržovat. Tímto způsobem studenti vytvoří svůj „FSC les“. Místo pro „lesy FSC“ ve třídě nebo v lese určí pedagog. Nápopověď 2 karty Ochrana přírody v FSC lese. Pedagog může/nemusí prozradit, že 10 z 20 kartiček obsahují zásady trvale udržitelného hospodaření v lese (FSC). Každý student nebo dvojice studentů by se měl v rámci skupiny zapojit do výběru (kartiček je dostatek). Jeden student je hajný. Svou volbu musí student obhájit, pokud se ve skupině objeví odlišné názory, nastává diskuse. Pokud není možné se shodnout, mohou ve skupině hlasovat nebo vynechat některé kartičky. V každé třídě vzniknou „2 FSC lesy“. Skupiny si porovnají volby, poslední slovo má pedagog, uděluje lesům certifikaci, tak jako ve skutečnosti. FSC hospodaření podléhá kontrolám (viz. text 10 zelených pravidel). Pokud chtějí studenti získat certifikace, splní úkol daný pedagogem, tedy zodpovědět otázku: **Kde všude mohou najít logo FSC? Jak můžou hospodaření v lese podpořit při nákupu?** Apod.

Reflexe: Jak se vám tvořil trvale udržitelný FSC les? Jak těžké bylo vyhledat ty správné charakteristiky pro tento les? Co vás překvapilo? Podle čeho jste postupovali, z čeho jste vycházeli? Jak se vám spolupracovalo ve skupině? Co byste příště udělali jinak? Jak můžeme v osobním životě podpořit trvale udržitelné hospodaření v lesích v ČR?

Další informace k tématu srovnání standardů FSC a PEFC:

<https://tinyurl.com/3ch84um7>

Další informace pro:

<https://faktaoklimatu.cz/explainery/umirani-ceskych-lesu>

<https://tinyurl.com/378uk57n>

<https://faktaoklimatu.cz/explainery/umirani-ceskych-lesu?q=kurovec>

<https://tinyurl.com/mry8amvn>

Příloha FSC stavebnice - aktivita FSC les

Forest Stewardship Council
FSC - Čestná zpráva

1 Některé se zde vyskytují i jiné druhy stromů, které vyžadují zvláštní péči a pozornost.	2 Vyvážený strom, od kterého už je kůra	3 Nejlepší způsob, jak udržet les zdravý, je pravidelně ho kontrolovat.	4 Důležitou součástí péče o les je i péče o jeho vzhled.
5 Vyhledat se zde mohou i jiné druhy stromů, které vyžadují zvláštní péči a pozornost.	6 Časem stromy, které jsou starší, se stávají méně produktivními.	7 Zdravý les je ten, který je pravidelně kontrolován a péčov.	8 Stromy a stromy jsou součástí lesa a jejich péče je důležitá.
9 Vyhledat se zde mohou i jiné druhy stromů, které vyžadují zvláštní péči a pozornost.	10 Stromy jsou součástí lesa a jejich péče je důležitá.	11 Les je ten, který je pravidelně kontrolován a péčov.	12 Les je ten, který je pravidelně kontrolován a péčov.
13 Časem stromy, které jsou starší, se stávají méně produktivními.	14 Časem stromy, které jsou starší, se stávají méně produktivními.	15 Časem stromy, které jsou starší, se stávají méně produktivními.	16 Časem stromy, které jsou starší, se stávají méně produktivními.
17 Zdravý les je ten, který je pravidelně kontrolován a péčov.	18 Zdravý les je ten, který je pravidelně kontrolován a péčov.	19 Zdravý les je ten, který je pravidelně kontrolován a péčov.	20 Zdravý les je ten, který je pravidelně kontrolován a péčov.

Zdravý FSC stavebnice pro děti, kterou připravili lesy FSC ČR, a.s. 2011

Financováno
Evropskou unií

VZDĚLÁVACÍ A KULTURNÍ
CENTRUM
KLÁSTER BROUMOV

Živá voda

Živá voda

Živá voda

Infotext pro pedagogy

10 zelených pravidel FSC

1. Dlouhodobá ochrana lesního ekosystému.
2. Užívání lesů ekologicky zodpovědným a zároveň hospodářsky životaschopným způsobem.
3. Výrazné omezení holosečí a ilegálního odlesňování.
4. Výsadba druhů stromů, které jsou vhodné do podmínek prostředí dané lokality.
5. Zákaz používání nebezpečných chemikálií.
6. Nepřítomnost geneticky modifikovaných rostlin.
7. Zákaz přeměny přirozených lesů na plantáže.
8. Ochrana vzácných a ohrožených živočišných a rostlinných druhů.
9. Hájení práv zaměstnanců a nároků lidí na užívání krajiny.
10. Respektování práv a původních obyvatel.

- Logo FSC se nachází na produktech, které pocházejí z lesů obhospodařovaných šetrným způsobem. Aby firmy získaly právo k používání tohoto loga, musí se vlastníci lesů a zpracovatelé dřeva v lesním průmyslu řídit při své práci dle jednotných pravidel. Jenom tak lze zajistit správné užívání lesa, kdy jsou brány v úvahu zájmy lidí i rovnováha lesního ekosystému. Aby se principy FSC dodržovaly, provádějí se v lesních závodech pravidelné každoroční kontroly.

- Vlastníci lesů a podnikatelé platí za FSC certifikaci poplatek, který pokrývá náklady spojené s kontrolou FSC hospodaření podniku.

8. Příloha FSC stavebnice

- aktivita FSC les

les

Forest Stewardship Council
FSC Česká republika

1 Nachází se zde rychle rostoucí druhy stromů, které vyprodukují v krátkém čase mnoho dřeva (v FSC lese je nejdůležitější vydělat co nejvíce peněz).	2 Při těžbě jsou stromy využívány celé, od koruny až po kořeny.	3 Nejsou používány nebezpečné chemické prostředky na ochranu rostliny nebo produkty na boj proti škůdcům.	4 Doupné stromy jsou z lesa okamžitě odstraněny, protože by se v nich mohl usadit škodlivý hmyz.
5 Vyskytují se zde takové druhy stromu, které by zde rostly i přirozeně.	6 Části stromů, které se nevyužívají (např. koruny, nebo kořeny) zůstávají v lese.	7 Za účelem ochrany stromů se nasazují přípravky proti škůdcům a prostředky na ochranu rostlin.	8 Stromy s dutinami a jinými dutinami jsou důležitým prostorem pro život ptáků, hmyzu a netopýřů, proto se netěží.
9 Všechny lesní plochy jsou hospodářsky využívány.	10 Stromy jsou káceny holosečovým způsobem. To znamená, že najednou jsou vytěženy větší plochy.	11 Jeleni a srny mohou žít a rozmnožovat se v lese, aniž by byli loveni. Je důležité, aby jich bylo tolik, kolik je možné. Jejich trus je pro lesy hnojivem.	12 I staré a mrtvé stromy se těží, protože jejich dřevo je obzvláště cenné.
13 Část lesa se nepoužívá. Tu lesníci využívají na to, aby se zde učili od přírody.	14 Velmi staré a odumřelé stromy se nevyužívají a nechávají se ležet v lese, až se samy rozloží.	15 Stromy nejsou káceny plošně, nýbrž jednotlivě.	16 V lese by vždy měl růst jenom jeden druh stromů, protože tak je péče o les snadnější.
17 Zvláštní lesní biotopy, jako prameniště a kamenné sutě jsou chráněny.	18 Stav jelenů a srn v lese musí být regulován, aby mladé stromy nebyly poškozeny a mohly nerušeně růst.	19 Celý les je obhospodařován stejným způsobem, nezávisle na tom, jestli se jedná o cenný biotop nebo nikoli.	20 Různé druhy stromů dělají les stabilnější, poskytují útočiště mnoha zvířatům a znamenají větší možnost výběru při prodeji dřeva.

Financováno
Evropskou unií

Zdroj: FSC - dobré pro les, dobré pro lidi, FSC ČR, o.s., 2011

8. Příloha karty ochrana přírody v FSC lese - aktivita FSC les

les

Ochrana přírody v FSC lese

- ▶ Odumřelé stojící nebo padlé stromy a jejich části (kmen, větve) se nechávají ležet v lese, protože poskytují důležitý životní prostor pro hmyz a ptáky.
- ▶ Při těžbě se z lesa neodváží celý strom i s korunou a pařezem, nýbrž jenom samotný kmen. Koruna stromu a pařez jsou výborným přístřeším pro zvířata, a když se jednou rozloží, vracejí se všechny důležité živiny ze stromů zpátky do půdy.
- ▶ Omezení holosečí! V FSC lesích nejsou nikdy najednou odlesňovány velké plochy. Stromy se těží jednotlivě. Časem tak vzniká les, ve kterém roste mnoho různě starých dřevin, jež poskytují prostor rostlinám a živočichům. Zároveň se udržuje stabilita lesa.

Ochrana přírody v FSC lese

- ▶ Žádná nebezpečná chemie v lese. V FSC lesích se nepoužívají nebezpečné chemické prostředky na ochranu rostlin nebo produkty na boj proti škůdcům.
- ▶ Velmi staré stromy a stromy s dírami tvoří v lesích tzv. biotopové stromy. Ty se ponechávají v lese k rozpadu. Žije zde mnoho hmyzu, ptáků nebo netopýrů.
- ▶ V FSC lesích rostou takové druhy stromů, které by se vyskytovaly i bez zásahu člověka a jsou velmi dobře uzpůsobené na místní podmínky.

Financováno
Evropskou unií

VZDĚLÁVACÍ A KULTURNÍ
CENTRUM
KLÁŠTER BROUMOV

Živá voda

Zdroj: FSC - dobré pro les, dobré pro lidi, FSC ČR, o.s., 2011

8. Příloha FSC les

- aktivita FSC les

les

10 zelených pravidel FSC

- 1. Dlouhodobá ochrana lesního ekosystému.**
- 2. Užívání lesů ekologicky zodpovědným a zároveň hospodářsky životaschopným způsobem.**
- 3. Výrazné omezení holoseči a ilegálního odlesňování.**
- 4. Výsadba druhů stromů, které jsou vhodné do podmínek prostředí dané lokality.**
- 5. Zákaz používání nebezpečných chemikálií.**
- 6. Nepřítomnost geneticky modifikovaných rostlin.**
- 7. Zákaz přeměny přirozených lesů na plantáže.**
- 8. Ochrana vzácných a ohrožených živočišných a rostlinných druhů.**
- 9. Hájení práv zaměstnanců a nároků lidí na užívání krajiny.**
- 10. Respektování práv a původních obyvatel.**

- Logo FSC se nachází na produktech, které pocházejí z lesů obhospodařovaných šetrným způsobem. Aby firmy získaly právo k používání tohoto loga, musí se vlastníci lesů a zpracovatelé dřeva v lesním průmyslu řídit při své práci dle jednotných pravidel. Jenom tak lze zajistit správné užívání lesa, kdy jsou brány v úvahu zájmy lidí i rovnováha lesního ekosystému. Aby se principy FSC dodržovaly, provádějí se v lesních závodech pravidelné každoroční kontroly.
- Vlastníci lesů a podnikatelé platí za FSC certifikaci poplatek, který pokrývá náklady spojené s kontrolou FSC hospodaření podniku.

Ted' je to na Vás!

- Všímejte si při nakupování loga FSC.
- Šiřte své vědomosti dál! Vyprávějte co nejvíce lidem o významu FSC loga.
- Zůstaňte zvědaví a kritičtí! V současnosti existuje již tolik certifikátů a log, že člověk lehce ztrácí přehled.

Financováno
Evropskou unií

Zdroj: FSC - dobré pro les, dobré pro lidi, FSC ČR, o.s., 2011